

Tas Latweefchu draugs.

1840. 24 Oktbr.

43^{sch}a lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburges. Tur dofteru teefa taggad irr likkufe fluddinaht mahzibu, kà tahs dseltenas tarakahnas jeb pruffakus no mahjahm warroht isdsiht bes leelahm puhlehm. Effoht tur weens ustizzams apteekeris, Depp wahrdâ, tas scho mahzibu daudsfreis pats isprohwejis. Winsch fakka tà: nemm is apteekes par 25 kap. f. tahs sahles, ko sau: boraks, fagruhd' tahs smalki par pulveri un iskaifi scho eeksch istabahm tannis faktôs, skappes un zittas weetas, tur winnas wiffwairak dsihwo, un tu redsefi, ka winnas jau pehz pahri neddelahm buhs sudduschas. Ja waijadsetu, tad gan arri ohtru reis bes bailehm warroht iskaifih.

Is Eschernigowes gubbermentes, dsikkâ Kreewu semmê. Turwu pee ta pilsata Kremen=tschug irr zeems, ko sau: Krinkow, tur 17tâ Juhni us reis til pasaul' leels pulks kahparu atraddahs, pee semmes lihdsams, ka wiffas eelas, fehtas un dahst bij pilni. Iskattijahs schee kahpari gluschi kà tee tahri us kahpohsteem un bija padfeltent. No Krinkow=zeema winni wiffi wilkabs us Dnepr=uppes mallu, itt kà gribbedami pa to tiltu us pilsatu eet, bet pilsata teefa, to dabbujuse sinnah, ahrumâ tiltu likke nonemt, bet tas ne ko ne palihdseja. Kahpari, tiltu ne atradduschi, eemettahs, pa kaminokeem sawilkschees, uppê, peldeja pah, uskahpe ohtrâ mallâ un dewahs tahlak, pa to paschu zellu, taisni us lohdes puffi. Ohtrâ deenâ zittas eelas pilsatâ paschâ ar winneem bija peepilditas. Dauds nammeem fehtas un jumti beeschi ar winneem bija itt kà apkaifiti. Bet wiffwairak ja=brihnojahs pah to, ka kahpari, sawâ zellâ pa pilsata eelahm lihdsami, un leela pulka deht zits zittu speesdami, tatschu kà ar sinnu pa diweem barkeem schkihrahs. Weenâ atraddahs til tee leelaki, ohtrâ tee masaki, un kad weens bars sawâ zellâ ko usgahje, deht kam bija kawetees, tad ohtrajs, kas tapehz arri jau wairak us preekschu bija nahzis, apstahjahs, til ilgi gaididams, kamehr ohtrs bars winnu warreja panahkt. Laudis pa tuhksfoscheem us eelahm saskrehje, scho Deewa brihnumu redseht. 19tâ Juhni atnahje kahparu pulks 3½ juhdses tohtumâ no Kremen=tschug pee ta zeema Sredi=polje, tur eedshworaji arri lohiti brihnojahs pah scheem weeseem, un sahze us wiffadu wihst winnus isnihzinah; bet ko tas lihdsaja? Pulks leels bijis, leels palikke. Ohtrs bars, us zittu puffi greesees, atkal pee ta masa pilsata Gra-

diss, 4 juhdes taht no Kremen-teschug, atnahje. Un 20tâ Juhni winnus jau arri dauds zittâs weetas, kas upp-mallâ wairak us augschu, redseja, tã ka tizz, ka gan wehl pa zittahm weetahm buhs pahr uppi nahkuschu pahr. — Rabbibai skahdi ne darrija ne mas, bet ehde sahli, fehku-dahrfa auglus un wissfahriga-ti — nahres.

Is Wahzsemmes. Oldenbures pilfatã dshwo wihrs, wahrda Bekker, tas leelahs isdohmajis, us lehtu wihsi no wissahm ptawahm un gannibahm tsdel deht tahs niknas sahles, fo sauz aschas jeb aschenes. Sinnams, schahs sahles loh-peem naw wesseligas; gohwim daudsreis zaur tahm peens suhd, winnas arri dasch-reis noleest, paleek wahjas, un brihscham ir nosprahgst. Plawa, kur schahs sahles isdeldetas, paleek diwreis tik dauds wehrê; tapehz gan labba leeta buhtu, ja to gudribu sinnatu. Bet lungs prassa leelu naudu par scho sawu mahzibu, turklast gan fohlidams, ka agraki taus isprohweht, pirms naudu nems. Trihs un tshetru pilfatu birgeri jau irr sadewuschees, dalku no tahs prassitas naudas par to famest, bet wehl zittas dalkas truhkst. — Woi tad ne weens no muhsu lassitajeem mums warrehs sinu laist, woi tad schahs niknas sahles arri muhsu semmê tik pat skahdigas parahdahs?

• Leels brihnums, fo mass behrns padarrijs.

(Matt. 19, 23. 24.; Joh. 3, 3 u. t. pr.)

(Sahkama puste.)

Preeksch kahdeem gaddeem Schlesieru semmê dshwoja baggats leelskungs, bet tas bij gauschi besdeewigs, un tahs dohmas us Deewu, nahwi un muhschibu bij gluschi issudduschas no winna dwehseles. Wasnizã deewakalposchanu un arri mahjã Deewa wahrdus zeenã turreht, tas neturreja ne par fo, un tas bij apnehmee arri sawus behrninus, 2 meitinas, weenu 9 gaddus un ohtru 7 gaddus wezzu, usaudsinahht bes mahzibas eeksch Deewa leetahm un itt fewischli bes Deewa luhgschanas, fo winsch gluschi issmehje un turreja par neneeku. Winna deewabihjiga leelamahte dauds reis par to steppenibã raudaja. Kad leelskungs bij isbrauzis, tad tã faweem behrneem skahstija no Deewa miglestibas, kas irr eeksch Kristus Jesus, un mekteja winnu masahm dwehselechem to saldu Jesus wahrdu darriht mihtu un dahrgu, un tas Kungs tahs mahtes ustizzibu arri gauschi feweh-tija, tã fã ikweenam kas ta tehwa niknu prahtu passinne, bij jabrihnojahs par to mihtu behrnu jaukahm runnahm. Tehws gan suhkoja atkal fã ween warredams to noplehst, fo tã kristiga mahte bij usbuhwejusi, bet tas tam ne-isdewehs pehz winna patilshanas. Pehdigi tas us schahdahm dohmahm patahwehs un zerreja: ka tas, kad behrni prahtigali palikshohht, gan tahdas neprahdigas dohmas — tã tas runnaja — teem isrunnaschohht.

Kahdu deenu tehws ar abbeem behrneem brauze sawus passistamus apne-kleht. Zumschã nakri atpalkat brauzohht, wahgi apgahsehs. Behrneem, paldeews Deewam, ne notikke ne kahda waina, bet tehws islause rohku un neganti sadau-sija galwu. No bailehm un sahpehm winsch brehje: "Al Jesus, apscheltojees!" Tad fazzija ta 7 gaddus wezza meitina, isbihjusees un raudadama: "Red si, tehws, nu tu to Kungu Jesu pee sauz, fo tu lihds schim eenihdeji; bet

winsch tew arr' teescham palihdsehs, bet mihto jel winnu!“ Zehws ne ko nezatbildeja, bet ta behrna wahrdi eespeedehs dsilki wiinna firdi. Mahjäs pahrnahkufchi, tuhlin suhtija pehz ahrstes; schis plezzus ween farahwe, lai wahjais tà kà redsetu, kahdäs breefmäs winsch effoht. To islaustu rohku drihs is-ahrsteja, bet pee galwas tam bij dauds darba, un tam wahjam dauds bija ja-zeesch. Kamehr bij wahisch, winsch sawu jaunako meitinu ar ween mihligi us-flattija, un zil reis ta nahze winnu apmekleht, winsch sawu affaru newarreja no-turreht. Kahdu reis winsch raudadams to behrnu skuhpstija, un us ta fazzija: “Mans mihlais behrns, woi tad tu mihto to Kungu Jesu?“ —

Behrns. Ja, tehrht, es winnu mihloju gauschi.

Zehws. Kapehz?

Behrns. Zapehz, ka winsch mihto wiffus zilwekus un itt fewischli behrns.

Zehws. No ka tu to sinni?

Behrns. Za gaspasha, kas daschreis mahci apmekle, kad tu wahjäs ne effi, mums dauds reis no ta Kunga Jesus irr stahstijusi, un mums no weenas gramatas no Jesus lassijusi preekschä.

Zehws. Za gaspasha tew arr' gan irr fazzijusi, ka tew Jesu buhs luhgt?

Behrns. Ja.

Zehws. Woi tu arr' winnu luhds?

Behrns. Es winnu luhdsu ifdeenas.

Zehws. Ko tad tu luhds?

Behrns. Ka winsch man un tew un mahtei un mannai mahjai un wiffseem zilwekeem buhtu schehligs, un muhs wiffus darritu par labbaeem zilwekeem. Muhsu mahte jau no winna irr dabbujusi itt labbu firdi.

Zehws behrnu noskuhpsstija un likke pee mahsas eet. Nu winsch tà doh-maja: “Zu pahr sawu behrnu ne kad nezessi luhdsis; tu issmeij Deewa luhgscha-nu, un behrns luhds pahr sawu tehwu un irr pee ta til laimigs! Zas tehwan irr tà kà par pahrmahjischanu! Mans Deews, tu gribbi warr buht manni zaur scho behrnu pee fewim aizinahci? Al, es esmu lihds schim staigajis to besdee-wigu zellu! Bet ja warri, tad preedohd man, un atgreef mann', al firdscheh-ligais Deews!“

Kad tas dakteris tam wahjam to fazzija, ka wiinna wahjiba ar ween wehlgruhta effoht, tad tas nu pirmo reis fajutte bailes no nahwes un pastaras teefas. Papreeksch tas bij fazzijis, kas no nahwes bihstotees, effoht kà wez-za bailiga bahba; kas bihstotees no pastaras teefas, tam ne effoht skaidra sinuama firds; wihram wajagoht buht kà wihram, Deewan un zilwekeem drohschi preeksch azzim nahkt. Zà tas taggad wairs nerunnaja. Bes wahr-deem runnaja wiinna gihuris, un no ta warreja pasht, ka bailes krinte wiinna firdi. Wiinna leelamahte, kas to gauschi mihligi kohpe, nezedrohschinajahs to jautahc, kas tam faischoht, jebchu ta gan skaidri mannija, kas wiinna dwehselè notifke; bet ta kluffi un bes mitreschanas luhdsje Deewu pahr winnu. Zee behrni, itt fewischli ta preeziga, mihliga 7 gaddus wezza meitina, to wahju tehwu apmekleja un to dauds reis eepreezinaja zaur sawahm jautaschanahm un atbildescha-nahm. Zà kahdu reis ta jaunaka pee tehwa atskrehje. “Zehriht,“ ta fazzija,

"es no tewis fapnoju." — "Ro tad? mihtais behrns!" — "Zet jauku leetu; klausees tik, tehtihet. Es fapnoju, tu gahji ar manni dahrsâ seereht, us reis, kad meh's jau kohku = zetta gallâ bijam, tu kritti pee semmes un biji nomirris. Es eefahku stipri brehkt, bet ne kas nedfirdeja, tapeh; ka ne weena nebij dahrsâ. Es ar ween eefahku stipraki brehkt: Ak, mihtais, mihtais Deews, mihtais Kungs Jesus, palihd'si mannam tehvam! Us ween reis eevaudsiju nahkam gauschi laipnigu, smukku wihru; winna gihmis un selta drehbes spihdeja warren, wehl gaischaki ne kâ taws selta pulkstens. Winsch nehme manni pee rohkas, skuhpstija manni un fazzija: "Neraudi, mans behrns! Es palihd'seschu tavam tehvam, ka tas atkal dshws un gluschi wessels taps." — Ak, tehtihet, kaut tu sinnatu, kâ es preezajohs! Tu laikam atkal wessels palikfi, tapeh; ka es no tewis tik jauku fapni redseju, un tapeh; ka tas Kungs Jesus tew tâ mihto."

Tehws par sawu mihtu behrnu raudaja no preeka. "Deews lai tewi sweh-ti, tu engelih's!" — fazzija tehws, to pee kruhts speesdams, — "ja Deews man leek palikt wesselam, tad winsch to darra tapeh; ka winsch tewi mihto." — Winsch paturreja ta behrna wahrdu's firdi, un tappe no ta fapna pamahzih'ts un pahrmahzih'ts, un winna firds nodarbojah's ar to weenumehr. Peh; kahdahm deenahm tas luhdse pee sewim mahzitaju; bet zittkahrt tas to ne mas negribbeja, ka mahzitais to apmekletu. "Mihtais mahzitais," tâ teelskungs fazzija, "man pirmo reis wajjad'siba, ar jums farunnatees. Es esnu, kâ juhs redsat, gauschi wahj'sch, bet mannâ firdi irr gluschi sawada juschana, kahda papreeksch, kad biju wessels, wis ne bija. To reis es smehjoh's pah'r nahwes bailehm un muhschibu. Bet taggad es sinu, kas tah's tahdas bailees! Ak, kaut es nu warretu Deewu luhgt! Bet woi Deews nedohmah's, ka es wianu zaur mannu luhg'schanu atkal gribbu apsmee't, tapeh; ka es papreeksch Deewa luhg'schanu turreju gluschi par neeku un par to smehjoh's ween. Luhdsat juhs Deewu par manni, zeenigs mahzitais, winsch klausih's juhsu luhg'schanu." Tâ kâ isbih'e'es, bet tomehr zaur ta wahja runnu usfkubbinah'ts, mahzitais atbildeja: "Schehlig's leelskungs, jehschu muhsu grehku dauds irr, bet Deewa schehlastiba irr wehl leelaka. Ja, juhs atsih'stat to par grehku, ka juhs apsmehjat Deewa luhg'schanu? Ak, tad luhdseet taggad, ka jums schis grehks tohp peedohts!" Mahzitais nu kritte us saweem zelkeem, un turreja firfnigu luhg'schanu, tâ ka dauds reis sawas un ta wahja raudaschanas dehl nerunnah't newarreja. Tad iswilke sawu dseefmu grahmatu no keshas un to dseefmu lehnahm lassija: "Mans Jesus usnemm grehzneekus." (Luhko Deew. w. miht. 1 sehj. 3 sawjâ.) Tas wahjais raudaja ruhktas affaras. Winsch sanehme mahzitaja rohku, un luhdse, lai tas to atkal drih's apmekletu.

P. — p. —
(Weidsama pufse us preekschu.)

Zahs mihtlas usminna, kas preekschajâ lappâ: Rippe.

Lihds 22. Oktober pee Mihges irr atnahkusch 1153 kuggi un aisbraufusch 1023.

Brihw drikketh. No Widssemes General-gubernementes pufses:

Dr. E. E. Napierky.

Latweefchu drauga

p e e l i f f u m s

pee № 42 un 43.

17 un 24 Oktober 1840.

- S i n n a s

ar ewangeliuma mahzeschanu eet paganu semmès.

Pirma datta.

Kad Deewa pirmas derribas laudis, tee Juhdi, no Bahbeles zectuma us sawu semmi bija pahrnakufchi, bet sawa prabhà ne bija atgreesufchees un Deewam ne kalpoja no teefas: tad tas Kungs tohs zaur to praweetu Malakiju gribbeja mohdriht, lai ne paleekoht garrà kuhtri un nejehdfigi. Meks pirmà Malakijus nodakkà, ità pantà, schohs wahrbus lassam:

»No faules uslehlfschanas lihds winnas noeeschanai buhs mans wahrds paaugstinahths stary teem paganeem, un ikkatrà weetà taps mannam wahrdam kwehpinahths, un schkihstis ehdamu uppuris atnestis. Jo mans wahrds buhs leels stary teem paganeem, sakka tas Kungs Zebaut.«

Deews winnus tà fakkoht ar sawu padohmu bihdinaja, ka winsch ar laiku ne ween pee Israëla tautas, bet pee wisseem paganeem wirs wiffas semmes sawu gohdu nemfees. Preeksch tam Deews us Israëla laudim bija fazzijis: (10rà pantà) »man ne irr labs prabhà pee jums, un tas ehdamu uppuris no juhsu rohlahm man ne patihk;« (12 p.) »Jo juhs sagahnat mannu wahrdu.« — Deews winnus gribb pamahziht, lai winni sawas augstàs dohmàs jelle ne dohma, ka Deewam winnur lohti wajagus, ka pee winneem ween tee ihsti Deewa zeenitaji effoht, un ka wiffa pasauke ap teem ne ko ne makfajoht: nè, Deewa padohms tahds effoht, winsch darrischoht, ka winna wahrds arridsan pee wisseem paganeem taps gohdinahts, no faules uslehlfschanas lihds winnas noeeschanai. Tad nu Deews schè tam praweetim pawehl, lai saweem pamirruscheem Israëla laudim to paschu peesauz, ko Zahnis tas kristitais pehzaki teem ne atgreesigeem Wariseereem peesauze (Matteüsa ewang. 3. n. 9 p.): »ne dohma jeet pee sewim fazzih: mums irr Ahbraäms par tehwi. Jo es jums sakku, ka Deews eespehj no scheem akmineem Ahbraämam behrnus raddih.«

Lihds tà patt nu mihtais Deews muhsu laikòs tahs kristigas draudses rauga mohdriht, kas daschadi garrà pamirst un nokalst, lai no jauna atspirgtu un atdshwotohs. Winsch to ewangeliuma mahzeschanu preeksch muhsu azzim leelu barra, un tai dauds sekmes pee paganeem dohd. Bet dauds weetàs ta kristiga draudse ar gaddeem irr pahdrohscha, kuhtra un gleshwa palikkufi, tahs swehtas Deewa parahdischanas tures dama. Un kad tai arri ahriigi basnijas likkumi un kahrtas irr, tad Deewa Gars ar tahm mag irr eedshwojees eeksch sirdim un dwehselehm, un Deewa swehtais ewangeliums pee tahm irr mas auglu neffis, un senn jau Deews us mums buhtu warreis fazzih: »man ne irr labs prabhà pee jums, un tas ehdamu uppuris no juhsu rohlahm man ne patihk, jo juhs sagahnat mannu wahrdu.« Bet nu mehs

gabbu no gabba dsirscham, ka Deews pee paganeem greefchahs, un ka tee fahf wiina swehtu wahrdu pagohdinaht. Mehs preezas wehstus klausam no tablahm juhreas draudseh, un dsirscham, ka aptumschoti un slikti turreti pagani winnups pafaules juhreas ar sawu mutti flawas dseefmas dseed, Deewa wahrdam par gohdu. Tad nu tee kristiti fahf usmannitees; sirds apsinnafehana mohstahs, kad eewehro, kahda dsihwa tiziba tur irr, un kahda glehwa sché. Un dasch labs sirdi fubbinahs mannahs, ka pafscham wairak jagahda, lai swehts tohp, zittadi jaundsimmuschi pagani winnam preefschsteigfees. Mehs nu juhs arri us tahdu swehtu dsihfehane gribbetum fubbinahs, mihli lassitaji, kad mehs effam usnehmuschi, juns Deewa leelus darbus starp paganeem stahstih, ko winsch schi laika darra. Mehs ar swehta Pahwila wahrdeem juhs pamahjam (Ebreru gr. 4 n. 1 p.): »tad nu lai mehs bihstamees, ka jelle ta apsohfehana, wiina duffehana ee-eet, ne tohp aiskaweta, un neweens no juns ne tohp turrehts par tahdu, kas buhtu palizzis pakkal.«

Bet bes ta Runga mehs ne ko ne spehjam; tapehz mehs papreefschu sirdis un prahatus, luhgdami, us Deewu zillajam, un luhdsam:

Mihlais debbesu Tshws, mehs tew flawu un pateizibu dohdam par to dahrgu ewangeliumu, ko tu mums eeksch Jesus Kristus tawa weenpeedsimmuscha Dehla effi dahwinajis, un pee mums allaschin baggatigi leezi mahziht. — Pamahzi muhs, lai to augstu schehlastibu, ka mums irr wallas klausitees, ko taws mihlais Dehls meesa dsihwodams par mums irr isdarrjis un zeetis, ikdeenas labbaki atshstam un zeena turram. Un pafargi muhs, ka ar sawu glehwa prahatu ne fahkam tabs wiffai dahrgas pestifchanas mantas nizzinaht, kas preefsch mums irr isklahtas. Taws ne isgudrojams padohms wehl dauds muhsu brableem to mantu ne lizzis useet, ko tawa mihlestiba mums no dohmajusi. Tee wahrgst tumfiba, kamehr mehs gaisma stahwam. Ak lai jelle ne kad buhtu kahdam paganu pilsfehnam un Sodomam prett mums zeltees, un muhs pasudinaht! — Bet mehs dsirscham, ka tu schinnis muhsu laikos wiffai labprahrigs effi un pah wisseem faweem zilweku behrneem gribbi apsehlotees, un tu tabs wezzas sohlifchanas ar weenu jo pilnigi isdarri, ka wiffai semmei tew buhs flaidri atshst. Tad lai nu mehs ar to fubbinajamees, tewim tizziba dohtees. Lai ikdeenas tai pafcha jo pilnigi tohpam, un pakkal ne paleekam, kad tu wiffas weetas paganus sawahki appoksch faweem schehlastibas spahrneem. Peetizzigais Deews! swehti us to tabs sinnas, ko nu dsirbesim, un paleez pee mums ar sawu Garru, eeksch Jesus Kristus muhsu Rungu un Pestitaja. Amen.

Dauds kristiti zilweki pee mums mag sinn, ka pafaulé wehl pagani mihl, tas irr tahdi zilweki, kas ne mas ne sinn, ka tas Pestitais irr pafaulé nahjis. — Tee nu ar ehmigu mulkibu un ar daschadeem neganteem eeraddumeem wiffi us sawu wihfi elkus bihstahs un peeluhds. Jeb arri wiinu lohpu prahra apstulbuschi, sawu muhschu nodshwo, un wiffu swehtu zeenifchanu irr atstahjuschi, un tikween melnus buwfehans darbus darra, un no teem ween juhres manna, ka wiinu wezztehwi zittureis warr buht ko nomannijuschi no deewigas buhfehans. Tahdu paganu wehl pahleeku dauds pafaulé mihl. Un kristigi zilweki, kas to ne sinn, jeb tiklai pufslighs ko no tam dsirdejuschi, warr teescham pahrbihtees klausoh, ka ar dischumu tik tabtu apspreech: effoh pa wiffu pafauli kahdas tuhstoschas milliones dsihwu zilweku. No teem tiklai 200. milliones irr kristiti, un Kristus wahrdu nefs, jebshu gan dauds ta wahrda naw

wehrti. No tahm zittahm 800 millionehm, irr kahdas 9 milliones Schiddu, un 160 milliones Nyamedaneru. — Schee prohti pehz ta wiltus praweescha Nyameda turrah, kas 600 gaddus pehz ta Kunga Kristus zehlahs, un ar walti un affins isleeschanu sawus mellus laudim usspeede tizzeht. Tad nu wehl 630 milliones paganu atleek, un schee irr tahtu jo tahtu pa pasauli iskaisiti. Tad nu tumsa gan dauds wehl apflahj pasauli, un mums Kristus tizzeem ta Kunga darbs wehl pee dauds dwehfelehm irr jastrahda. Jo pehz Deewa padohma tam ewangeliumam ar to buhs laudim sinnamam tapr, kad winna tizzeigi to pa pasault nesh, un nesinnoscheem mahza. Ar sawu sinnu tas wahrds, ko tas Kungs Jesus saweem mahzefleem nofazzija, ka buhs pa wissu pasauli eet, wissus laudis mahzigt — arridsan preeksch wisseem Kristus tizzeem irr fazzigts. — Tomehr, lai arri jo dauds paganu wehl pasauli ne ko no tahs preezas mahzibas ne sinn: tas sohlights praweescha wahrds paleek stips, ka no faules lehfschanas lihds winnas noeeschanai wiffas weetas, un starp wisseem paganeem, ta Kunga wahrds kluhs pagohdinahs.

Bet zil tad tee Kristus tizzeigi lihds schim irr strahdajuschi? Kad mehs to ee wehrojäm, tad mums paher saweem brahleem fauns nahk, jo mehs tad saprohtam, ka labbad wehl tahdi nekkaitami pulki tahtu no Deewa walstibas irr. Pirmes laikhs pehz ta Kunga Jesus debbes braukschanas, tizzeigi brahtu mihletaji gan us wissahm puffedim klichde, ar muddigu prahtu to ewangeliumu isnesdami. Mehs eeksch tahs grahmatas no Apustutu darbeem lassam, zil dauds eeksch 30 gaddeem padarrija, un tas mums deesgan rahda, ka Deews teem, kas drohschinajahs paganeem tizzeibu mahzigt, baggatas sekimes bewe. Mehs lassam, ka Kristus prettineeki Pahwilam un winna beedreem pahrmettuschi, kad schee wissu pasauli sajanuzohr. (Ap. darb. 17 n. 6 p.) — Un puss mehr apspreech, kad us to laiku, kad tas Apustuls Zahnis nomtre, tas bija 100 gaddus pehz Kristus dumschanas, jau kahdi 500,000 zilweki, un 4ta gaddu simtena galla kahdas 10 milliones, un 8ta gaddu simteni kahdas 30 milliones zilweku par Kristus tizzeem bija palikkuschi. — Bet ar laiku ta swehta dshschana gurte, un pehz tee krisstigi zilweki pa wissam aismirfe, par paganu dwehfelehm gahdaht. Wisswairak tas irr par bishnumu, ka ewangeliuma tizzeigi til ilgi kawejahs taistees pee paganu atgreeschanas, jebshu Mahrtinsch Lutters us to bija daschadi ar raksteem skubbinajis. Sinmans gan, tohs dischus pasaules gabbatus, kur tee leeli paganu pulki miht, pehz tam tiklai usgahje. Bet kahds nekkaitams pulks fuggu jau bija ar laizigahm montahm pehlahdetti, tannis juhras waggas dsinnuschi, un zil dauds andelmannu jau bija mantas un dshwibu sawu khlä likkuschi, lai paganu semju prezzes eedabbutu, kamehr tiklai Kristus tizzeigi no teefas sahje gahdaht, ka ar teem lahdieneem arri kahdas bihbeles lihds gahje, un garra zihnitaji lihds ar teem mantu kahrtigeem andelmannoem noraiditi! — Ne warr isrunnah, Kristus tizzeigi irr pee schi swehta darba kuhtri bijuschi, un scho parradu ne warr lihdsinah, ja nu ne peespeeschahs diwkehrtigi.

Wezzu gaddu simteni sahfoht, daschadi ar masumu raudsija ka ees; un to paschu beidsohr, wairak jau speedahs, ewangeliuma mahzittajus jeb missionarus pee paganeem suhtih. Wisspirmi Exlenderi scho gahdaschanu jo grundigi usnehme. — Kad nu dshscham, ka tiklai nu 50 gaddi irr, kamehr us to sahje beedrotees, un no ta laika jau wairak ne ka 100 weetas irr beedribas zehluschees, kas ar leelu dshschanu scho swehtu darbu steds: tad par wezzu laiku kaweschanu warr sahkt apmeerinatees. Missiones

beedribas irr zittas tahdas, fas wissur palihds, fur paliga wajaga, un zittas atkal tahdas, fas weenam kahdam sinnamam pafaules gabbatam paligu gabda. Deems tas Kungs lihds schim jau irr parahdijis, fa winsch scho fwehtu darbu labpraht reds. Sin nams, neskaitamas grehtribas un kawekti turklahtu irr, un dauds weetâs grehtais pubh linsch par wolti bijis, kâ rahdabs. Bet tomehr tuhstoschâs weetâs par pasauli pee missiones darbeem tahdi leeli un augsti brishnumi noteek, fa tohs klaufoht, ar zeenishanu preeksch Deewa semmê jakriht. Jo tas irr redsams, fa winsch irr zehlees, un sawas wez wezzas fohlischanas darra. Taggad gan driht ne weena walloda, ne weena tauta irr, eeksch fa zilweki naw pa rettam jau fahkufchi, winnam flawas dseefmas grabbstiht! »Pateesi, ikkatrâ weetâ taps mannam wahrdam kwehpinahts, un schkihstis ehdamu uppuris atnestis. Jo mans wahrds buhs leels stary teem paganeem, fakka tas Kungs Zebawt.«

Mums pateesi ne ween irr preeks, bet mums arri peenahkabs, schohs Deewa brishnumus brishscham apstattiht, un Deewa draudsei pasluddinaht. To nu gribbam darriht, un tahs pafaules gabbatus weenu pehz ohtru apstaigahht. Kad klaufam, kâ ewangelliuma wehstneschi jeb missionari dasch daschadi zihnijahs un uswarr, tad sirdi zil lasim un prahtâ mohdrihimees, pahr to preezatees un Deewu luhgt, lai labbi isdohdabs. Schodeen fahksim ar West-Afrika semmi.

1ma sinna. Kâ ar ewangelliuma mahzeshanu eet West-Afrika jubrmalli, kô Sijerra Leone fauz.

Kad muhsu kuggineeki us tabteem pafaules gabbateem gribb nobraukt, tad winneem no muhsu jubrmallas us wakkara pussi irr jadohdabs. Fur neganti leela jubra preekschâ zaur jubras schaurumeem isbraukufscheem, un ta tohp Atlantes jubra faukta. Winna schi pussê pee Siropas gallejeem krassteem wilnus gahsch, prohti pee Enlantes, Franzosu un Spaniseru semmes, un pee Portugal semmes. Ohtra pussê winna pee Amerika semmes pee-eet. Nu ar to pehdigu Portugal semmes raggu weenâ rindê, un no turrenes us deenas widdus pussi greechotees, pa kreifu rohku nahk leela, leela semme, garr kô kuggineekeem irr 1000 juhdses kô garram braukt, lihds pee galla tohp. Fa irr ta Afrika semme, kô minnejam, un tee krassti, fas pee schihs leelas Atlantes jubras stahw, irr winnas jubrmallas prett wakkara pussi. Tê papreeksch irr weena Muamedaneru walsts, kô Marokko fauz, tad tuhstnesis pee jubras pee-eet, kam ta malla irr 300 juhdses garram, un fur ar weenu wissai eekarsufchas smilkis kwehle, un zilweki ne warr mist. — Pehz to peenahk tee wissu karstaki gab bali, fur muhscham falna un sneega naw, un tahs irr pahrleeku jaukas un baggatas semmes. To pirmu jubrmallas gabbatu tai weetâ fauz Senegambiju, ais tahs to ohtru Sijerru Leonu. No Enlantes us turreni brauzohht, irr mehnesi apkahrt kô peldeht us jubras. Ais tahs wehl jaukas un baggatas semmes irr, kô fauz Pipparu jubrmalli, Kaulu jubrmalli, Selta jubrmalli, Wehrgu jubrmalli, un ta wehl. Tad jabrauz garr Kongo kohnina walstes garram, fur dauds ne peebrauz, un tad karstaku semmes gabbali atstahj, un us beidsamahm Afrika semmehm nahk, fur ta semme prett deenas widdus pussi ar leelu falna raggu beidsabs. To fauz Kap semmi. Schihs irr wissas West-Afrika semmes garr jubrmallas, weena pehz ohtras. Bet mehns no tahm tikfai kahdas strihpes pee jubrmallas pasihstam, lihds tee leeli meschi fahkabs. Tee wissur naw tahtu no jubras, un mums pa wissam nesinnami, un us to semmes widdu

ais tahm ne weens no muhsu puffes naw dabbusis eet. — Wiffur melni zilweki miht, fo Nehgerus fauz. Arri wiffeem zilwekem, kas no widdus isnahk, irr melna ahda. Un kad eerauga, ka wiinni irr eeradduschi dsihwoht un darricht, tad gan driht ta rahdabs, ka wiinneem arri jitta ahda ne peekrihtabs neffahk, ka ween melna. Zo wifs pee scheem melns rahdabs; wiffai melna dwehfeles tumfiba pee teem irr, wiffai melna elku kalposchana, wiffai melna burschana, un wiffai melna beskauniba. Kad arri kah, das labbaka prahta simes brihscham pee wiinneem eerauga, tad tabs zaur kuhtru lab, firdibu, un ne zaur gohda apdohmu zehluschees rahdabs. Bet to pee wiinneem ne mas ne warr eeraudsiht, kad wiinni mag dohmatu sawus kahrumus waldbiht. Iypaschi no zitteem widdus gabbateem breefmigus negantibas darbus stahsta. Zur zilwekus preeksch uppureem nokauj, un tik breefmigi mohza, ka bail paleek dsirdoht; tur neprahrtigi ke, rahs un guhstabs, un zits zittu par wehrgu darra. Un weetahm tik breefmigi zilweki nosittabs, un prettineeku meefas riht, ka meh's to nedvymahk warram eedohmahk. Ak! tam zilwekam, kas zaur Kristu irr apgaismoh'ts, wajaga tohri schehlocees, kad eedohma jeb eerauga, ka Deewa gihmis eeksch scheem zilwekem tahds samaitah'ts irr! — Kad firds to juht, tad janopuschahs un jafalka: Deews, effi nabhaga Nehgereem schehlig's!

Bet fenn jau tas wiffuschehligais Deews scho Kama dsimumu (raugi 1 Mohsus gr. 10 n. 6 p.) irr arminnejis. Zo »ikkatã weetã, no faules uslehschanas lihds wiinnas noeefchanai, buhs mans wahrds paaugstinah'ts starp paganeem.«

Mehs wehl wairak Nehgerus schehlosim, kad dsirscham, ka tee balti zilweki, tee Siropa semju eedsihwotaji, garr teem irr darbojuschees. Prohti 300 gaddi jau pa beigti, kamehr andeletajas tautas, wiffwairak Spanjeri un Portugihsi, irr eefah, kuschi, West-Afrika juhmalli Nehgerus uspirte, un ar fuggem pah'r leelu Atlantes juhru pahri us Ameriku un us West-Indijas fallahm nowest. Zur tohs zilwekus baggateem muishneekem par leelu naudu ka wehrgus pahrdewe, un tee wiinnus pee wiffai gruh'teem darbeem peespeesch, un gauschi mohza. Ar laiku garr wiffas West-Afrika juhmallas balti wehrgu pahrkuptschi irr eetaisjuschees, un nu Nehgeri no widdus semmehm sawus melnus braslus pee teem atwedd ar faitehm faseetus, gan no 100 juhdschm taktu! Un kad fuggi nahk, tad schohs tur eebahsch eekschã ka strimmalas, un pah'r juhru prohjam wedd. Un tee zilweki muhscham naw juhru redsejuschi! Tad naw brihnum's, kad ar tahm bailehm un wahrdsinafchanahm daudsreis pufse us fugga nomirst, un ohtra pufse mas wehrta isnahk. — To ware dohmahk, ka schahs tautas itt jaunu negantu dsihwi usseh'muschas, kamehr tahdi zilweku pahrkuptschi pee wiinnu rohbescheem irr usmettuschees. No ta laika tee warrenj fahkuschi us to ween dohmahk, ka warrehs zilwekus nokert, un pah'rdoht. Masus neekus ween wiinneem par malku eedohd, bet schohs wiinni kahro. Nu irr ifdeenãs karsch un zilweku meddischana, un Nehgeri zilweku firdi astahjuschi, ifdeenãs dsirbedami, ka nelaimigi breht un waid, kad ar walti no wiffeem saweem mihtleem tohp schlierti. Meh's sabihstamees lassoh't, ka par ilgeem laiskeem, ja mas, ikgaddõs kahdi 100,000 Nehgeri tappuschchi pah'r juhru wehrgõs westi. Un kas wiffas walt'es un negantibas darbus warr stahstih't, fo pee schih's ihstenas wella andeles us wiffadu wihsi darrija?

Bet patti schi neganta nelaim'e, eeksch ka tik dauds tautas un dwehfeles waideja, wezzu gaddu-simteni beidsoh't, daschus goh'digus zilweku mihtletajus moh'drija apschehlocees, un dohmahk ka schohs warrehs glahbt. Gruhti nahje deewabihjatajeem, redseht

un dširdeht, ka kristigi zilwek tabdus negantus waltus darbus drohschi darrija, un ne mas faunu ne turreja. Winna fapratte, ka kristigahm tautahm gruhti nahks, preeksch Deewa par tabdeem sohdameem darbeem atbildeht, ja tohs ne gribbehs atstah, un apdohmaht, ka wahrdsinateem Nehgereem dwehsele irr. Winni fapratte, ka to pahrasribu, fo scheem par tik ilgeem laikeem bija darrijusch, ar to ween warrehs atlihdšnaht, kad teem to ewangeliumu mahjhs, kas swehtu darra. No ta laika winni irr dauds raudsijusch to fuptschofchanu ar Nehgera wehrgeem pabeigt. Un nu weenreis, flas wehts Deews, tee laiki irr nahkusch, tur ta pa wissam tappusch noliegta. Eulenderi pirni to noleedse 1807ta gadda, un pehz aridsan wissus wehrigus sawas walstes semmes brishwus atlaide. Kad nu Eulenderi wirs juhras tee stipraki irr, tad winni us to wakre, ja wehl kahdi besgohdigi zilwek scho besdeewigu andeli fleppeni rauga dšiht, un fur ween kahdu fuggi ar wehrgeem useet, tullst to atnemm. — Bet tee minneti kristigi draugi ne ween Nehgeru meefigas faites gribbeja raisiht, bet arri winnu dwehseles pee pestischanas preeka west. Ta labbad nu jau 40 gaddi irr, kamehr fahze gar West-Afrikas juhrmallas missiones mahjoktus eetaisih, un dauds ruhpeht un gahdaht, ka scheem nabbageem ewangeliums tappe fluddinahts. Ja nu mums kristiga mihibi irr sirdi, tad mehš labprah kahdas sinas klausisim, ka ar to gahjis, un no sirds wehlešim, lai Deews tur baggatas sekmes dohd.

Kad nu gribbam sunnaht, kahdas weetas tur missiones mahjokli irr, tad jaklausa, ka tee wisswairak trihs gabbatos irr. Wisspirmat 1787ta gadda jaunu mahjokli usnehme un buhweja Sjerras Leones juhrmalli preeksch tabdeem Nehgereem, fo wehrigu fuggaem dabhuš atnemt. Un tas padohms bija tabds, lai schee nu tur, ka brishweeki, appaksch labbas waldischanas fohpa dšiwotu un sawu maifi pelnitohs. Prohti Eulenderu farra fuggi ar weenu eeksch Atlantes juhras schurpu turpu brauka, un tohs andeles fuggus dšenn, kas wehrigus us Ameriku wedd. Kahdu eeraudsijusch, tullst padsem un wirsu dohdahs, Nehgerus atnemm un nowedd Sjerras Leones ofstos. Tur nu schee paleek brishwi un drohschi, un tur arri missionari warr pee winnu dwehselehm darbotees, un ta kristiga Eulantes basniza ar weenu jaunus strahdneekus israida, scho wihna kalnu ta Kunga fohpt.

Ohra labba weeta preeksch scho swehtu darbu irr Liberija, tas irr tulkohts: brishwemme. Tas irr mahjoklis, fo preeksch tabdeem Nehgereem usnehme, kas jau bijusch us Ameriku nowesti, un tur no wehrgeem atlaisti tappusch, un tad paschi wehlejšchees us sawu tehwu semmi pahreet. Kristigi draugi tabdeem palihds to panahft.

Wehl treschu kohrtu flaitoht, arri zitti mahjokli irr gar juhrmallas, fur kristigai mihlestibai wehlehts, teem ihsteem grunts eedšiwotajeem pee dwehseles peetapt. Bet rahdahs, ka muhsu laikos tas swehts darbs diwi weetas ween us preekschu eet, prohti tannis mallas ap Gambia uppi, un Selta juhrmalli.

Wissi schee minneti dšiwokli, ta faktoht, ar missionaru affinin irr apflazzinati, un tur naw ne weens tabds, fur warretu dohmaht sawu muhschu drohschi nodšiwohht. Dauds drohschu tizzibas zihnitaju kauli gar Afrika juhrmallas gull kappenēs. No teem missionareem, kas Basel pilssehta irr audseti, schos pehdigos gaddos 12 irr apmirusch Liberia pilssehta un Selta juhrmalli. Eeksch Sjerras Leones kahdi 50 jau gull appaksch semmes, un gan drihs wissi tikai kahdus mehneschus jeb gaddus tur spehjuschi isturreht. Gais irr pa dauds newesseligs, publinch pa dauds leels preeksch Ciropa

semmes dsimtneekem, 1823schâ gaddâ eelfch 8 mehneschu starpas 12 strahdneeki äzzis aisdarrija. — Kas warr Deewa padohma dsillumôs eeskattih! — Reifahm* tahs kristi-gas missiones beedribas, kas schohs noraida, tik dauds mierschanas wehstus us ahtru brihdi dsirdedamas, irr atzerrejuschas, ka kristigi zilweki schinnis juhremallâs irr pa dauds leelus affinu porradus ar laiku eetaisijuschu. Baijadseja pasemmotees ar kluffu garru, kad tas Rungs tâ peemefle, un sazjih: »Rungs, Tu effi taisus, un Tawas sohdivas irr pareisas!« (Dahwida 119 ds. 137 p.) Za labbad arri ne kad ne drihksteja schihs puffes pa wissam atstah, un jo leelas behdas bija, kad strahdneeki apmirre, jo waijadseja steigtees, atkal zittus tai weetâ noraidiht. Nehgeri paschi arridsan ikreisahm jo karsii luhds un brehz, lai winnu dwehselehm wadditajus fuhsta. Pateesi arri par leelu kaunu buhtu, kad atkahprohs, jo tapatt arridsan irr redsams, ka tas Rungs sawas scheslastibas rohkas brihnischfigi pahr Nehgereem irr issteepis, un no winnu pulkeem tohs isredsetus pee debbefu walstibas peenemm.

Mehs nu stahstidami gribbam pee Sjerras Leones palikr. Schi prohti tâ weeta irr, tur tohs Nehgerus peenemm, kas no wehrgu fuggeem wallâ tohp. To ne mas ishti ne warr eedohmahr, kâ schee zilweki irr prahâ fajukkuschu, kad pee ohsta iskahpj. Tee irr gaddôs apfahrt tappuschu breefmigi wahrdinatî, un pee meefas un dwehseles maitari rahdahs. Winni tihri bes apgehrra irr, nê gohdu nê kaunu ne proht, arri ne kô labbu ne gribb mahzitees. Us sadribu, us wellu peeluhgshanu, us neprattigu elku zeenishanu, un us nedfirdameem beskauna darbeem, us to ween winneem prahs stahw. Kad missio-nars schohs pulkus pehz tam ween gribbetu eeraudsiht, kahdi tee irr, kad drihsak par swehreem nê par zilwekem turretu, un no winneem atkahprohs, dohmadams ka par welta buhs ar tahdeem pubhletees. Wet Kristus ewangeliumam irr spehks, brihnumus darriht, un pee scheem Nehgereem winsch to rahda.

1813tâ gaddâ tur weenu pilssehtu no jauna buhweja, un Regent sauze. Tanni nu tahbus Nehgerus pa simteem sawedde, un us 3 gaddeem jau 1200 tur kohpâ mitte, no wissadahm tautahm. Tee tur pa wissam bes sinnas un bes jehgas dshwoja, tadeht Enlen-beru gubernators luhdse to missionaru Jansenu, lai jelle tur eetu sawu mihlestibas darbu sahke. Schis Jansens 1816tâ gaddâ us turrenti nahze. Wet sirds winnam pakritte skat-toht, kahdâ lohpu prahâ un padohmâ schee Nehgeri mitte. Bija 22 tautu zilweki, katra sawu wallobu turreja, un zits zittu ne sapratte. Dauds nulle rikkai bija no wehrgu fah-tehm atrahfitti. Winni kohpâ karrus un kauschanas turreja, un kad winneem apgehrru ee-dewe, tulihst pahrdewe jeb pasweede, un ne weens ne gribbeja usuemt tahdu neffahrt. Za Nehgeru meita, kas pee Jansena deeneja, pirma lindruku apwille, tad zitti ar laiku arri-dsan sahze gehrbeetes. Wissi zaur zaurim beskaunigi kohpâ dshwoja, kâ lohpi; 15 lihds 20 zilweki weenâ buhdinâ mitte, kâ filkes sakpranduschees, un dauds bija tihri nodilluschu. Wissadi tumfchi mahni winnus bihdinoja, winni wella swehteklus zittu pahr zittu zehle, un wissî raudsija ar mahnu zeddelehm glohbeetes. Pee semmes darba schohs zilwekus ne mas ne warreja peespeest. Dauds ar saknehm pahrtikke, kô meschôs iskassija, zitti ar sogshanu, un pir-mâ neddesâ winni Jansenam wissus putnus nosagge, un jehlus ar wissahm affinim norihje. Wisswairak tee Eho-Nehgeri bija neganti zilweki. Gubernators papreeksch kahbus 40 grib-beja saldana deenessi eenemt. Wet ne weens tohs warreja walbih, ta labbad wissus aclaide, un us Regent pilssehtu wedde. Tur wiuni tahbus lohpu darbus darrija, ka reebj minneht. 25,
(Zittas dattas us preekschu.)

D s e e f m a s.

• 1. Apſchehlojees pahr nabbageem.

Melb. Kristus, tu ſtaidra gaismina.

1. Gan ruhktas ſahpes nabbags zeefch, Gan ſmagga naſta winnu ſpeesch, Tam gruh't ar raiſehm jazihkſtahs, Kad pilniba zits luſtejahs.

2. Daſch wezzais ſlims un neſpehzig, Des paſpahnes, pliks, noſtummig, Ur badd' un ſahpehm waſajahs Un welt' pehz nahwi ilgojahs.

3. Wehl gruh'tak, ja tam behrnini, Kas maiſi praff' iſſalkuſchi; Pats wiſch tad dſilli nopuhſchahs: »Deews lai pahr mums apſchehlojahs!«

4. Ja wiſch arr' knappi peetiſt warr, Tad raiſes to itt wezzu darr', Wiſch ſehrodamees ſawihſt drihs, Ne fur wairs preekus atraddihs.

5. Nei ſaule tam warr preeku doht, Nei ſemmes ſtaiftums eelihgsmoht. Schi jauka Deewa paſaule Tau ſenn to wairs ne eepreeze.

6. Tahds irr, ka es taws behrns, af Deews, Pahr ſo man buhs apſchehlotees; Tu pats man dewi tahdu prah't, Scho nelaimigu ne atſtaht.

7. Ja tu man tahdu peeweddi, Lai es tad ſteidsohs ſchehligi, Tam paligu drihs apgahdaht Un behdu-naſtu weeglinaht.

8. Al Deews, dohd, ka daſch wahrgulis, Ko es no raiſehm peſtijis, Man gahrdu duffu wehletu, Kad ſawa kappâ gulleſchu. 13.

• 2. Baſniza irr ſwehta weeta; ta irr Deewa nams un tahs debbes wahrti.

Melb. No Deew' es ne atſahpſchohs.

1. Tas Kungs irr ſatram klahtu Schè ſwehta weetinâ, Kas to ar labbu prahtu Peesauz pateſſiba; Schè dſird gruh'tſirdigi To iſhtu preezas ſinnu, Ka Deews glahbi nabbadſinu Zaur Jeſu ſchehligi.

2. Kas ſcheitan apraud grehku Preeſch Kriſtus altara, Tas dabbu jaunu ſpehku, Ta ſirds tohp dſeedeta; Kas ſtiprà zerriba Ur ween pee Jeſu ſteidsahs, Ta ſkunjas ahtri beidsahs, Tas ne klus ſohdiba.

3. Lai wiſſi behdinati Schurp Deewa namina nahl; Tee taps atweeglinati, Kas Jeſu mehleht ſahl Un pee-eet tizzigi Pee winna walfarinu, To baud' ar ſwehtu ſinnu: Tee paliks meerigi.

4. Schè leela ſchehlaſtiba Preeſch Deewa behrnineem; Schè dwehſels barribina Teem Kriſtus tizzigeem: Kas grehkus waideſſchi, It lohti ſagurrufchi, Dehl Kriſtus karrojuſchi: Tee ſchè tohp meelotti.

5. Kas dſihwo paſemmigi, Kam ſlahpſt pehz taiſnibas, Kas irr tee peetiſſigi Gelfch Kriſtus walſibas; Tee ſchè gan atraddihs Ta Kunga peſtiſchanu Un iſhtu paglahbſchanu, Ka Jeſus ſohlijs.

6. Schurp nahzeet grehzieneeki, Un blehnas iſſuhdſeet; Schè klus jums debbes-preeki, Kad Deewu peeluhgſeet. Pee Jeſu atnahzeet, Wiſch peſtihs juhs no jauna Un atdſemdehè no jauna, Ka muhſcham dſihwoſeet.

7. Al Jeſu! tu mans drohſchums, Tu manna zerriba! Tu mannas dwehſel's kohſchums! Pee tawa meelaſta Ir es ſchè atnahku, Tew ſawus grehkus ſuhdſu; Kungs Jeſu! to ween luhdſu: Tik atlaiſch parahdu!

8. Pats dahwini man preeku, Kas ſirdi remdina; Es noſtummiſ par leeku Schè ſawa wahjiba. Tu ſinni, Kungs un Deews! Ka nopuhſchohs un waidu, Un ka us to ween gaidu: Lai tu apſchehlojees. 29.

• 3. Walfara dſeefmina.

Melb. Nu gulleht meegu gahrdu.

1. Redſ', deenas ſtundas kluffas, Tau ſteidsahs ahtri duffas Un meera pawehni, Tau nakts no debbes dohdahs, Un kluffums wiſſur rohdahs Un ſpirdſina ſcho paſauli.

2. Ir meedſiſch, ſo tu dewis, Nahk, ſchehligs Deews, no tewis, Lai tew to ſwehtijam; Des mohlahm gullam ſcheitan, Un jaunu rihtu teitan Woi muhſchiba mehſ ſagaadam. 47.

Sinna tam gohdigam R. K.

Valdeews par to labbu un mihligu prahtu, ar ſo Juhs mums preeſch muhſu lappahm to jauku ſtahnu pahr Paul Gerhardt eſſeet aſubtriſchi; bet tol to ne warram liſt eelſchâ, jo imâ ſahrtâ: liſtumi aigleeds, lai awihſes ne eeleekam wis tahdus rakius, kueru rakſitajus mehſ ir ne pehz wahrda ne ſinnam, un etrà ſahrtâ: ſchis pats ſtahnis jau atrohdaſ Latweeſchu draugâ 1838 Nr 31.

Wrihw drikkelt. No Wiſſemmes General-gubernementes puſſes: Dr. C. E. Wapierſky.